

Az űrkutatással kapcsolatos eredmények alkalmazásának elősegítése a Horizon 2020 programban

Először az EU 7. Kutatás-fejlesztési Keretprogramjában jelent meg az űrtevékenység önálló pályázati fejezetként. Ezzel a gyakorlatban is megvalósult az a felismerés, hogy az űrtevékenység, az űralkalmazások az európai polgárok számára megkerülhetetlen fontossággal bír.

Célok

Az űrtevékenységgel kapcsolatban az EU stratégiai fontosságúnak tekinti a műholdas távérzékelési (földmegfigyelési) adatok gyakorlati felhasználásának elősegítését, a független globális navigációs rendszer kiépítését (a Galileo programban ugyanakkor nem a „Space” pályázatokon belül lehet részt venni), valamint az űrtudományokat és az űrtechnológiai vívmányokat.

Ennek elérése érdekében az EU az Európai Űrügynökséggel (ESA) 2003-ban általános együttműködési megállapodást írt alá, amely alapján megállapodtak a Galileo és GMES (ma Copernicus) földmegfigyelési programok közös megvalósításában. Létrehozták az EU és az ESA űrkutatásért felelős minisztereinek Tanácsát, meghatározták a közös Európai Űrpolitikát, néhány évvel később pedig önálló kutatás-fejlesztési keretként az EU az FP7-en belül létrehozta a Space fejezetet.

Az Európai Unió a Horizon 2020 Világűr keretének egy – évről évre változó – hányadát átadja az Európai Űrügynökség számára, az összeg elsősorban műholdas adatok vételére és az ehhez szükséges infrastruktúra fejlesztésére fordítódik. Az ESA tagállamai nem egyeznek meg az EU tagállamaival, ám a megállapodás miatt az ESA számára utalt keret terhére az Európai Űrügynökség EU-s közös projektek tekintetében meghirdetett pályázataival valamennyi EU-tagállam számára hozzáférhető.

Az ESA-EU kapcsolatokat további fejlesztését a 2009-ben hatályba lépett Lisszaboni Szerződés tette lehetővé, melyben az ESA mint „Európa űrügynöksége” szerepel.

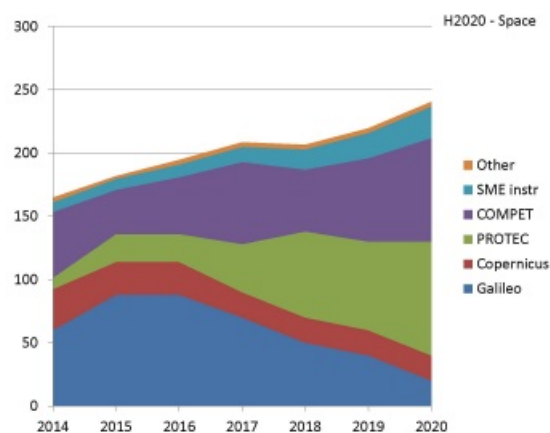
Megvalósítás

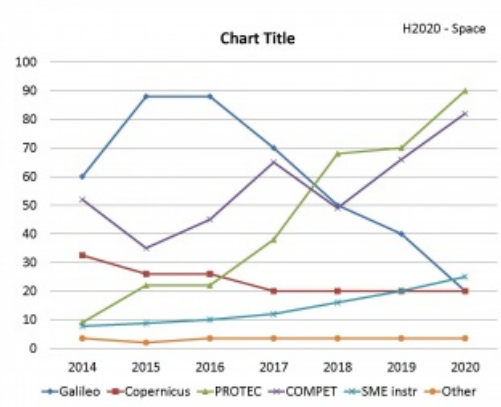
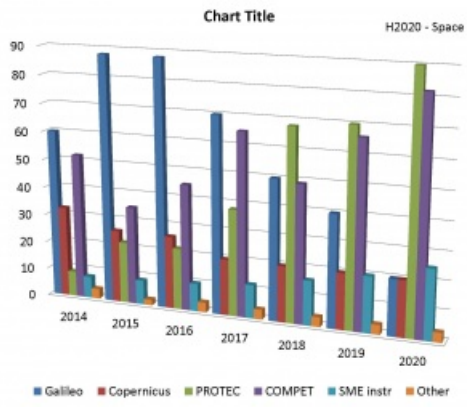
Az ESA-val való szoros egymásra utaltság miatt Horizon 2020 Space pályázataival a forrás biztosítása tekintetében ugyan különbözik a többi szakirány pályázataitól, a pályázatok benyújtásának feltételei, a konzorciumalakítás szabályai és a konzorciumi tagok jogai megegyeznek a Horizon 2020 hasonló pályázataival. Az FP7-hez képest azonban jelentős különbség a Világűr témájának a társadalmi kihívások szerinti felosztása, így a felhívások a munkaprogramokban tematikusabban kerülnek meghirdetésre, a versenyképességi, az iparfejlesztési stb. területek horizontális megvalósításával. Az EU-ESA együttműködés szélesebb területek befogadását teszi lehetővé, így általánossá váltak az olyan lehetőségek, melyek korábban csak külön magasszintű megállapodások révén válhattak elérhetővé, ilyenek például a Nemzetközi Űrállomáson végzett kísérletekkel kapcsolatos felhívások.

Előadás a H2020 Space fejezetével kapcsolatban:

http://webcast.ec.europa.eu/eutv/portal/_v_fl_300_en/player/index_player.html?id=21704&pId=21699#

A H2020 Space részletes tárgyalása: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/space/>





Nemzeti kapcsolattartó pont: <http://www.h2020.gov.hu/horizont2020-program/nemzeti-kapcsolattarto>